

ຕ່າງທີ່ສົດ

ທີ່ກະ ០២២០/ ດືກສັນກະ

ກະທຽວເກະຕົກແລະສຫກຮັບ
ຄົນຮາຊຳເນີນອຸກ ເຂດພະນະມາ
ກທມ. ១០២០០

ຕຸລາຄມ ២៥៦១

ເຮືອງ ຂອຄວາມອຸນຸໂຄຣະໜໍປະຊາສັນພັນນີ້ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກັບເກະຕົກ ເກີຍກັບກາຮແກ້ໄຂປັບປຸງຫານີ້ສິນ
ເກະຕົກສາມາຊີກອງທຸນພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກຮອຍ່າງຍິ່ງຍິ່ນ (ລູກໜີ້ ຮ.ກ.ສ.)

ເຮືອນ ຜູ້ວ່າຮາກຈັງຫວັດທຸກຈັງຫວັດ

- ສິນທີ່ສ່າງມາດ້ວຍ
១. ໂຄງກາຮແກ້ໄຂປັບປຸງຫານີ້ສິນເກະຕົກສາມາຊີກອງທຸນພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກຮອຍ່າງຍິ່ງຍິ່ນ
(ລູກໜີ້ ຮ.ກ.ສ.) ຂັບປະປັບປຸງ
  ២. ຂ່າວປະຊາສັນພັນນີ້ກາຮແກ້ໄຂປັບປຸງຫານີ້ສິນເກະຕົກສາມາຊີກອງທຸນພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກ

ດ້ວຍຄົນະຮັບມືນຕີ ໄດ້ມືນຕີເນື້ອວັນທີ ២ ຕຸລາຄມ ២៥៦១ ຮັບທາບໂຄງກາຮແກ້ໄຂປັບປຸງຫານີ້ສິນ
ເກະຕົກສາມາຊີກອງທຸນພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກຮອຍ່າງຍິ່ງຍິ່ນ (ລູກໜີ້ ຮ.ກ.ສ.) ໂດຍຮັນາຄາຣເພື່ອກາຮແກ້ໄຂ
ແລະສຫກຮັບກາຮແກ້ໄຂ (ຮ.ກ.ສ.) ຈະດຳເນີນກາຮປ່ອມສ້າງທີ່ໃຫ້ກັບເກະຕົກສາມາຊີກອງທຸນພື້ນຝູ
ແລະພັດນາເກະຕົກ (ກົກ.) ທີ່ເປັນໜີ້ໄມ່ກ່ອໃຫ້ເກີດຮາຍໄດ້ (NPLs) ໃນ ວັນທີ ៣១ ລັນວາຄມ ២៥៦០
ຈຳນວນ ៣១,៦១៥ ຮາຍ ຜົ່ງມື້ລັກເກີນທີ່ດຳເນີນກາຮ ດັ່ງນີ້

១. ນຳເນັດຕົ້ນທີ່ເກະຕົກຄ້າງໝໍາຮະ ຮ້ອຍລະ ៥០ ມາທຳສັນຍາປັບປຸງໂຄງສ້າງໃໝ່ ຕາມເວລາ
ທີ່ຈະຕົກລົງກັນ ແຕ່ໄໝເກີນ ១៥ ປີ ອັຕຣາດອກເປີຍ MRR-៣ (ປະມານຮ້ອຍລະ ៥ ຕ່ອປີ) ສ່ວນເນັດຕົ້ນອີກຮ້ອຍລະ ៥០
ແລະດອກເປີຍທີ່ຄ້າງໝໍາຮະທັງໝາດຈະພັກໄວ້ກ່ອນ

២. ເນື້ອເກະຕົກສາມາດຮໍາຮະຕິນ ຮ.ກ.ສ. ຕາມສັນຍາທີ່ທຳໄວ້ຕາມ ຂ້ອ ១ ຄຣບຕາມກຳຫັດ
ດອກເປີຍທີ່ພັກໄວ້ ຮ.ກ.ສ. ຈະພິຈານາຍົກໃຫ້ເກະຕົກ

៣. ສ່ວນເນັດຕົ້ນທີ່ເຫຼືອອີກຮ້ອຍລະ ៥០ ຮ.ກ.ສ. ຈະນຳນາດຳເນີນກາຮປ່ອມສ້າງໃໝ່ອີກຮ້ອງ
ກາຍໄດ້ດຸລືພິນີຈອງ ຮ.ກ.ສ. ທີ່ຈະພິຈານາຖື່ງສໍາຄັນກາພຂອງລູກໜີ້ແຕ່ລ່ະຮາຍ ໂດຍໃຫ້ລັກກາຮທີ່ເປັນຮຽມ
ແລະໄມ່ມີຜລກະທບຕ່ອກະຮາບຂອງເກະຕົກ

៤. ກອງທຸນພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກຈະດຳເນີນກາຮພື້ນຝູແລະພັດນາເກະຕົກຮອຍ່າງເຂັ້ມຂັ້ນ
ເພື່ອໃຫ້ເກະຕົກມີຮາຍໄດ້ ສາມາຄນໍາມາໝໍາຮະຫັນໃຫ້ກັບເຈົ້ານີ້ໄດ້ກາຍໃນກຳຫັດເວລາ ແລະມີຮາຍໄດ້
ໃນກາຮປ່ອມສ້າງທັງໝາດ

៥. ກຣົນທີ່ຫີ້ຂອງເກະຕົກ ເປັນກາຮໝັກແລະມີເຫດຜລຈຳເປັນທີ່ ຮ.ກ.ສ. ຕ້ອງໃຫ້
ຄວາມໜ່າຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມ ຮ.ກ.ສ. ຈະດຳເນີນກາຮໜ່າຍເຫຼືອຕາມຮະເປີຍວິປົງປົກຕິຂອງ ຮ.ກ.ສ. ເຊັ່ນ ກາຮຈຳນ່າຍຫີ້
ເຈັນກູ້ອົກຈາກບັນຫຼຸງໃຫ້ແກ່ເກະຕົກທີ່ຕາຍ ຖຸພລກາພ ອີ່ມີປັບປຸງສຸຂພາພເຈັບປ່ວຍ ອີ່ກາຮພິຈານາ
ລັດກາຮໝັກທີ່ດ້ວຍກາຮ Hair Cut ຕັ້ນເງິນ/ດອກເປີຍ ບາງສ່ວນໃຫ້ແກ່ເກະຕົກທີ່ມີອ່າຍມາກ ທຣາກາພ ແລະເປັນອຸປະກອບ
ຕ່ອກກາຮປ່ອມສ້າງທັງໝາດ ໂດຍໄມ່ມີທາຍາທມາຮັບຊ່ວງແທນ ເປັນຕົ້ນ

ຈາກມີຄົນະຮັບມືນຕີດັ່ງກ່າວໜ້າງຕົ້ນ ກະທຽວເກະຕົກແລະສຫກຮັບພິຈານາແລ້ວເຫັນວ່າ
ຮັບປາລກາຍໄດ້ກາຮນໍາຂອງ ແພນາ ນາຍກົດມືນຕີ (ພລເອກປະຍຸທົ່ງ ຈັນທີ່ໂອຈາ) ມີຄວາມປරາຄາດີທີ່ຈະໜ່າຍ
ແບ່ງເບາກະຫັນຂອງເກະຕົກ ອ່າງທີ່ສິ່ງແລະເປັນຮຽມ ເປັນກາຮແກ້ໄຂປັບປຸງຫານີ້ສິນອ່າງຍິ່ງຍິ່ນ

/ຈຶ່ງໃຈ...

จึงควรขอความอนุเคราะห์ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ในติดตามรัฐมนตรีดังกล่าว
ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในจังหวัด และได้โปรดมอบหมายให้หน้าส่วนราชการในระดับจังหวัด อำเภอ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจให้เกษตรกรทราบ และไปตรวจสอบรายชื่อ^{ผู้มีสิทธิได้รับนาคราเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาที่เกษตรกรเป็นลูกหนี้ทั่วประเทศ}

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้การอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับเกษตรกรด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

อธิบดีกรมการข้าว

รัฐการราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๓๙๑๕ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๓๙๕๕

ดาวน์โหลดโครงการฯ ตาม QR Code

โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ร.ก.ส.)
ฉบับปรับปรุง

๑. หลักการและเหตุผล

เพื่อให้การจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เป็นไปตาม พ.ร.บ.กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อห่วงติงของสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน และการตอบข้อหารือประเด็นหนี้บุคคลค้าประกัน ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีผลให้หนี้ของสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ขาดคุณสมบัติ ที่กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตร (กฟก.) จะเข้าไปจัดการหนี้ (ซื้อหนี้) ได้ แต่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้กำหนดหน้าที่คุณลักษณะในการเจรจาระหว่างสถาบันการเงินเจ้าหนี้กับเกษตรกร ลูกหนี้สมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การเจรจา ดังนี้

- เป็นหนี้ของเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และขั้นทะเบียนหนี้ไว้วัน วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

- มีเงินต้นคงเป็นหนี้รวมกันทุกบัญชี ทุกสถาบันการเงิน ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท

- เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ผลการเจรจา สถาบันการเงินเจ้าหนี้จะให้การช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มดังกล่าว ดังนี้

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกร

- ธนาคารพาณิชย์สมาคมธนาคารไทย ยินดีลดหนี้ให้โดยลดเงินต้นคงเป็นหนี้เหลือร้อยละ ๕๐ ส่วนดอกเบี้ยที่ค้างเดิมยกให้ โดยให้เกษตรกรนำเงินมาชำระและปิดบัญชีภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในระหว่างนี้จะชะลอการดำเนินการทางกฎหมายแก่เกษตรกร

- ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน, ธนาคารอาคารสงเคราะห์ อยู่ระหว่างการเจรจาทางแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรซึ่งยังไม่ได้ข้อยุติ

- สหกรณ์การเกษตร ยอมรับเงื่อนไขที่จะขายหนี้ให้ กฟก. กรณีลูกหนี้มีคุณสมบัติในอัตราเงินต้นเต็มจำนวน ดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ส่วนกรณีลูกหนี้ไม่มีคุณสมบัติที่ กฟก. จะเข้าช่วยเหลือขึ้นหนี้ได้ จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้

ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (ศศ.) ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ พิจารณาศึกษาปัญหาการดำเนินงานของกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร การแก้ไขปัญหาหนี้สินและความเดือดร้อนของเกษตรกร และปัญหาการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยเร็ว ในส่วนของการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร คณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ได้ดำเนินการหารือกับสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร.ก.ส.) ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกรหรือสหกรณ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ซึ่งมีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาในส่วนของลูกหนี้ ร.ก.ส. เป็นอันดับแรกก่อน

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และสถาบันการเงิน จึงได้จัดทำ “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร อย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ร.ก.ส.)” ส่วนสถาบันการเงินอื่นๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ในเบื้องต้นเห็นชอบในหลักการร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกรสมาชิก กฟก. แต่ยังไม่ได้ข้อยุติในแนวทางปฏิบัติ ซึ่งจะได้ดำเนินการหารือเพื่อหาข้อยุติในเรื่องดังกล่าวต่อไป ในระหว่างนี้ กฟก. ได้ขอความร่วมมือ

กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ทุกแห่ง ในการขอหรืออนุมัติการท่องร้องดำเนินคดี บังคับคดีเพื่อยืดหักพย ขายทอดตลาด หรือฟ้องขึ้นไปเล่เกษตรกรออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำการออกใบอนุญาตเพื่อรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สมาชิก กฟก. ให้ได้ข้อยุติ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับสถาบันเจ้าหนี้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรักษาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้มีโอกาสได้พักฟื้น และฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ นำไปชำระหนี้ตามกำหนด

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีการพัฒนาอาชีพ และพื้นฟูอาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต การรวบรวม การปรับปรุง การตลาด และพัฒนาองค์ความรู้ ยั่งยืน

๒.๔ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอโครงการ

๓.๑ กฟก. รับข้อเรียบเรียนหนี้ของเกษตรกรสมาชิกจำนวน ๔๖๘,๕๕๖ ราย เป็นลูกหนี้ ร.ก.ส. จำนวน ๒๗๙,๑๖๗ ราย หรือประมาณร้อยละ ๖๐ มีการแก้ไขปัญหาไปแล้วบางส่วน โดยเกษตรกรสมาชิกที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าว เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในโครงการปรับปรุงสร้างหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดเงื่อนไขว่า เกษตรกรลูกหนี้ ร.ก.ส. ที่ได้รับสิทธิปรับปรุงสร้างหนี้จะต้องเป็นหนี้ไม่เกินให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้เกษตรกรสมาชิกที่ขึ้นทะเบียนหนี้แล้ว แต่เป็นหนี้ NPLs หลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน จึงได้รวมกลุ่มเรียกร้องผ่านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานขอความอนุเคราะห์ ร.ก.ส. ช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นหนี้ NPLs ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจสอบแผ่นดิน (สตง.) โดยได้ยกเลิกการชำระหนี้บุคคลค้าประภัน และหลักทรัพย์ไม่คุ้มมูลหนี้ จึงทำให้เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับ กฟก. ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ไม่สามารถจัดการหนี้ได้

๓.๒ ในภาพรวมในรอบเกือบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เกษตรกรไทยประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาอุทกภัย ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาภาระดงโรคและแมลง ราคาดีชุดเกษตรตKat ในขณะที่ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น หั่นค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย และค่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ เป็นเหตุให้รายได้จากการผลิตไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหา NPLs ในระบบสถาบันการเงินโดยเฉพาะสมาชิก กฟก. ที่เป็นลูกหนี้ ร.ก.ส.

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิก กฟก. ที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร.ก.ส.) และเป็นหนี้ไม่เกินให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ยอดหนี้เงินต้น ๖,๓๘๒,๖๗๗,๓๙๖.๘๔ บาท ดอกเบี้ย ๓,๘๒๙,๓๘๘,๖๐๒.๖๖ บาท

๕. แนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

๕.๑ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจะต้องทำการปรับปรุงสร้างหนี้กับ ร.ก.ส. โดย

๕.๑.๑ ทำสัญญารับปรับปรุงสร้างหนี้ โดยพักชำระเงินต้นครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) และดอกเบี้ยหั่นหนึ่งไว้ก่อน และให้เกษตรกรทำสัญญាអ่อนชำระหนี้เงินต้นครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) ตามระยะเวลาที่ตกลงกัน แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี คิดดอกเบี้ยในอัตรา MRR - ๓ เมื่อเกษตรกรผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาใหม่เรียบร้อยแล้ว ดอกเบี้ยที่พักไว้ ร.ก.ส. จะพิจารณาให้เกษตรกร ส่วนเงินต้นที่เหลืออีกร้อยละ ๕๐ ให้นำมาปรับปรุงสร้างใหม่ ภายใต้คุณลักษณะของเจ้าหนี้ที่จะพิจารณาคัญภาพของลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้หลักการที่เป็นธรรมและไม่มีผลกระทบต่อภาวะของเกษตรกร

การปรับโครงสร้างหนี้ครั้งนี้จะดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๒) การผ่อนชำระ เกษตรกรลูกหนี้ที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องชำระตามที่มาแห่งรายได้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๓) กรณีผิดนัดชำระหนี้ ร.ก.ส. จะคิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนของเงินต้นที่ค้างชำระในอัตราสูงสุด (MRR + ๓) + ดอกเบี้ยปรับ (ร้อยละ ๓) โดยมีข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

(๓.๑) กรณีประสบภัยพิบัติ ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงว่า ประสบภัยพิบัติจริง และอยู่ในระหว่างระยะเวลากรุ๊ ๑๕ ปี นั้น

(๓.๒) กรณีเกษตรกรมีปัญหาสุขภาพ ต้องมีเอกสารรับรองและพิจารณา เป็นรายๆ ไป

(๓.๓) กรณีมีเหตุจำเป็นอื่นๆ

โดยกรณียกเว้นดังกล่าว จะมีคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณา และหากสุดท้าย เกษตรกรลูกหนี้กลับมาเป็นเกษตรกรที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เกษตรกรลูกหนี้ต้องรับภาระหนี้ ตามนิติกรรมเดิม ซึ่งจะถูกเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยที่พักไว้ทั้งหมด และดอกเบี้ยที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ ในส่วนของหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว (ตามข้อ ๕.๑.๑)

อย่างไรก็ตาม กรณีที่หนี้ของเกษตรกร (ทั้งที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิก กฟก.) เป็นภาระหนักและมีเหตุผลจำเป็นที่ ร.ก.ส. ต้องให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติม ให้ ร.ก.ส. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ร.ก.ส. เช่น การจำนำยาน้ำเงินกู้ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญให้แก่เกษตรกรที่ตาย ทุพพลภาพ หรือมีปัญหาสุขภาพเจ็บป่วย หรือการพิจารณาลดภาระหนี้ด้วยการ Hair Cut ต้นเงิน/ดอกเบี้ย บางส่วนให้แก่เกษตรกรที่มีอายุมาก ชราภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพตามปกติ โดยไม่มีทายาท มารับช่วงแทน เป็นต้น โดยให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจของ ร.ก.ส. พิจารณากลั่นกรองและนำเสนอ คณะกรรมการ ร.ก.ส. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นกรณีๆ ไป

๕.๑.๒ ในการปรับโครงสร้างหนี้ฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจสอบ กลั่นกรองคุณสมบัติของลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๕.๑.๓ เกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ฯ จะต้องจัดทำแผนพื้นที่ และพัฒนาอาชีพของตนเองที่ผ่านการรับรองจากองค์กรเกษตรกรต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอต่อ ร.ก.ส. ในขอปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องเข้าสู่กระบวนการ พื้นที่ตามแผนหรือโครงการพื้นที่ขององค์กรเกษตรกรตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนพื้นที่และพัฒนาเกษตรกร มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร.ก.ส. และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุน โดยใช้งบประมาณปกติ ของ กฟก. ดำเนินการ

๕.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องไม่ก่อหนี้เพิ่มกับ ร.ก.ส. และสถาบันการเงินอื่น

๕.๓ เมื่อคณะกรรมการรับรองต่อ ร.ก.ส. จะนำเสนอคณะกรรมการ ร.ก.ส. เพื่อพิจารณา ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

๕.๔ กรณี NPLs ที่เกิดขึ้นตามโครงการนี้ไม่คำนวณรวมเป็น NPLs เพื่อการประเมินผลตามบันทึก ข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และเป็นโครงการที่ต้องแยกเป็นบัญชีรัฐธรรมนิยابةรัฐ (Public Service Account : PSA) ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง

๖. การพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร

๖.๑ เกษตรกรที่จะปรับโครงสร้างหนี้ต้องร่วมกับองค์กรเกษตรกรจัดทำแผนพื้นฟูและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระหนี้ โดยให้องค์กรเกษตรกรรวมเสนอสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับรอง และส่งให้เจ้าหนี้ประกอบการปรับโครงสร้างหนี้

๖.๒ สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จะอบรมผู้นำองค์กรเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร และสนับสนุนแผนพื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการการจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล ตามความต้องการขององค์กรเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จอันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพียงพอในการชำระคืนหนี้สิน ตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ และมีรายได้เหลือที่เพียงพอในการดำเนินชีพ

๖.๓ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนและบริหารโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการที่มีองค์ประกอบครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคีในพื้นที่ ท่าน้ำที่กลั่นกรอง อนุมัติโครงการ แนะนำ ตรวจสอบ ติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๔ เกษตรกรที่ได้สิทธิปรับโครงสร้างหนี้และยืนยันเข้าร่วมการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องเข้าสู่กระบวนการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรกำหนด และให้เป็นไปตามแนวทางการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๗. วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ

๗.๑ การปรับโครงสร้างหนี้ให้เกษตรรสมำชิกกลุ่มเป้าหมายมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๑ กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประสานความร่วมมือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการจัดทำข้อมูลเกษตรกรประกอบการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อการใช้ข้อมูลที่ถูกต้องร่วมกัน

๗.๑.๒ กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแจ้งเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่สมาชิกได้สิทธิปรับโครงสร้างหนี้ ให้มารายงานตัวยืนยันเข้าร่วมโครงการ และทำความเข้าใจกับเกษตรกรสมาชิกในการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

๗.๑.๓ เมื่อเกษตรรรมาแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการกับ ร.ก.ส. ให้ ร.ก.ส. ส่งรายชื่อและประวัติให้คณะกรรมการที่จะตั้งขึ้น ท่าน้ำที่ตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบง่าย รอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๗.๑.๔ เกษตรกรติดต่อสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนพื้นฟู เมื่อได้รับการอนุมัติแผนแล้วนำแผนพื้นฟูประสานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อดำเนินการปรับโครงสร้าง

๗.๒ กระบวนการจัดทำแผนพื้นฟู

๗.๒.๑ องค์กรเกษตรกรนำเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้เข้าสู่การพื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้เป็นตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการฯ

๗.๒.๒ การสนับสนุนองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้เข้าสู่กระบวนการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ กฟก. กำหนดและให้เป็นไปตามแนวทางการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ดังนี้

(๑) ตัวแทนองค์กรเกษตรกรเข้ารับการอบรม เรื่องกระบวนการเขียนแผนหรือโครงการเพื่อการพื้นฟูอาชีพเกษตรกรกับสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๒) องค์กรเกษตรกรร่วมกับสมาชิกเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมดในองค์กรจัดทำแผนหรือโครงการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร เพื่อเสนอต่อสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๓) สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สนับสนุนโครงการฯ ขององค์กรเกษตรกรที่ทำร่วมกับเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการ การจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล และการดำเนินงานตามแผนและโครงการพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ภายใต้การกำกับติดตามขององค์กร คณะกรรมการระดับพื้นที่ และสำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัด

(๔) การดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศหลักเกณฑ์ และคู่มือของสำนักงานอย่างเคร่งครัด

(๕) สำนักงานกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายงานผลด้านการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ในคณิตกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทราบเป็นระยะจนกว่าแล้วเสร็จโครงการ

๙. ระยะเวลาดำเนินการ

จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จในระยะเวลา ๓ ปี หลังมีมติคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยมีเป้าหมายปีละ ๑๒,๒๐๗ ราย และมีระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ตามโครงการไม่เกิน ๑๕ ปี นับจากวันที่เข้าร่วมโครงการ

๙. งบประมาณ

งบสำหรับการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามโครงการ ใช้งบประมาณปกติของกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรสามารถสรึกษาที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยไว้ได้สืบต่อไป

๑๐.๒ ปัญหาหนี้สิน (NPLs) ของเกษตรกรสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน

๑๐.๓ เกษตรกรสมาชิกได้รับการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้มีรายได้ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร นำมาซึ่งความมั่นคงในชีวิต กินอิ่ม นอนอุ่น

๑๐.๔ สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

๑๑. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

การให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรสมาชิก กฟก. ลูกหนี้ ร.ก.ส. ดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อดี

(๑) เกษตรกรและสมาชิกในครอบครัวมีความสุขมากขึ้น มีกำลังใจในการทำงานประกอบอาชีพ สร้างรายได้ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) สังคมของเกษตรกรในระดับชุมชน มีบรรยากาศการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ลดปัญหาความขัดแย้ง และการทะเลาะวิวาท มุ่งมั่นในการทำมาหากิน และการมีกิจกรรมร่วมกันในชุมชน

(๓) เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อ GDP ของชาติไปในทิศทางที่สูงขึ้น

ข้อเสีย

อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของ ร.ก.ส. ในด้านสถานะทางการเงิน วินัยทางการเงิน และความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๒.๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๒.๒ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ข่าวประชาสัมพันธ์

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาชนรับทราบข้อเท็จจริงการที่รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แก้ไขปัญหาหนี้สิน
ของเกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

เมื่อวันอังคารที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้รับทราบรายงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งเป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่รายงานผลการตรวจการบริหารงานของกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่ผ่านมา ดังนี้

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร.ก.ส.) จะดำเนินการแจ้งสาขาทั่วประเทศ เพื่อแจ้งให้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และเป็นลูกหนี้ที่เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ได้รับสิทธิ จำนวน ๓๖,๖๐๔ ราย ครั้งนี้ มาแสดงตนเพื่อแจ้งความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่

๒. ร.ก.ส. จะให้เกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรซึ่งเป็นลูกหนี้ ร.ก.ส. ที่มีหนี้ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท มาทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ โดยให้นำหนี้เงินต้นที่ยังค้างชำระมาแบ่งเป็น ๒ ส่วนๆ ละเท่าๆ กัน (๕๐/๕๐) และนำหนี้ส่วนแรก (๕๐) มาทำสัญญาใหม่เพื่อให้โอกาสเกษตรกรมาผ่อนชำระภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี โดย ร.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าปกติโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรุณาคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

๓. ในระหว่างการผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาใหม่นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะร่วมกับ ร.ก.ส. กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นด้านพืชปศุสัตว์ ประมง ตามความถนัดของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลตอบแทนที่สามารถนำมาชำระหนี้ตามสัญญาใหม่และมีเหลือเพื่อการดำเนินชีพอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะประสานงานภาครัฐและภาคเอกชนมารับซื้อผลผลิตของเกษตรกรโดยมีการทำสัญญารับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือหาตลาดรองรับผลผลิตเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการด้วย

๔. สำหรับหนี้เงินต้นส่วนหลังที่ค้างชำระอีกจำนวน ๕๐ ส่วนและดอกเบี้ย นั้น นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปหารือร่วมกับ ร.ก.ส. เพื่ออกระเบียบในการดำเนินการให้เกิดความเป็นธรรมกับเกษตรกรมากที่สุด ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความหนักเบาของสภาพปัญหาของเกษตรกรแต่ละราย ซึ่งจะได้มีการตกลงระหว่างเกษตรกรลูกหนี้กับ ร.ก.ส. เจ้าหนี้เป็นรายๆ ไป เช่น หากเกษตรกรลูกหนี้เสียชีวิตโดยไม่มีญาพมารับสภาพหนี้ หรือเกษตรกรลูกหนี้เป็นผู้ป่วยทุพพลภาพ หรือสูงอายุจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้และไม่มีรายได้ ร.ก.ส. ก็อาจพิจารณา

จำหน่ายหนี้...

จำหน่ายหนี้รายเดือนกล่าวอกรจากบัญชีเป็นหนี้สูญ โดยจะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาตามระเบียบของ ร.ก.ส. ต่อไป สำหรับดอกเบี้ยเดิมส่วนที่ค้างไว้นั้น ร.ก.ส. อาจจะพิจารณายกให้เกษตรกรลูกหนี้ด้วยก็ได้

นอกจากนี้นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานงานกับสถาบันการเงินหรือธนาคารอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนพื้นฟูฯ ส่วนที่เหลือกลุ่มอื่นๆ ให้ได้รับความเป็นธรรม และไม่มีผลกระทบระบบเศรษฐกิจและวินัยการเงินของประเทศด้วยซึ่งกลุ่มลูกหนี้ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ร่วมกับสถาบันการเงินแก้ไขปัญหาหนี้สินมีดังนี้

๑. กลุ่มลูกหนี้ที่เป็นหนี้ธนาคารพาณิชย์และธนาคารรัฐอื่นๆ รวมทั้งสหกรณ์การเกษตรด้วย
๒. กลุ่มลูกหนี้ที่เป็นหนี้เกินกว่า ๒.๕ ล้านบาทและเป็นหนี้ที่อ้างว่าเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร

ดังนั้น จึงขอให้เกษตรกรสมาชิกกองทุนพื้นฟูฯ ที่ต้องการเสนอแนวทางแก้ไขหนี้ดังกล่าว ข้างต้นได้ทำเป็นหนังสือโดยระบุรายละเอียดข้อเสนอต่างๆ ส่งผ่านสำนักงานกองทุนพื้นฟูฯ จังหวัดมาถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เพื่อจะได้นำมาพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าวต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องระดมสมาชิกทั้งหมดเข้ามาในกรุงเทพฯ เพราะจะเป็นการเสียเวลาประกอบอาชีพตลอดจนการทำหากินและค่าใช้จ่ายของเกษตรกรเอง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฯ ซึ่งเป็นปัญหายield เยื้อมานานนับ ๑๐ ปี จนตกทอดมาถึงรัฐบาลนี้ ก็ได้ทางของผ่อนปรนและมาตรการแก้ไขปัญหาร่วมกับเจ้าหนี้ ธนาคารต่างๆ มาโดยตลอด ขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีหน้าที่ดูแลรักษาระบบการเงินของประเทศไทยให้ได้รับความเสียหาย หรือมีผลเสียกระทบต่อการบริหารงานของสถาบันการเงินด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขออภัยนั่นว่าจะได้ร่วมมือกับทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร แต่ละกลุ่มให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้นให้เป็นที่เรียบร้อยและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายต่อไป

จึงขอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบและเข้าใจในเรื่องนี้โดยทั่วถ้วน